

OBRAZLOŽENJE

PRIJEDLOGA PRORAČUNA GRADA OPATIJA ZA 2019.

I PROJEKCIJE PLANA ZA 2020. i 2021. GODINU

Glavne odrednice prijedloga Proračuna i Projekcije usklađene su sa strateškim ciljevima Grada definiranim usvojenom Strategijom razvoja Grada Opatije 2014.-2020. (Održivi razvoj, očuvanje i optimalna alokacija resursa i briga za njihovo očuvanje; Uspješno gospodarstvo temeljeno na turizmu najviše kategorije s cjelogodišnjim poslovanjem; Visoka kvaliteta života stanovništva i dobri uvjeti rada zaposlenika). Isto se očituje u realizaciji kapitalnih projekata, daljnjih ulaganja u izgradnju komunalne i društvene infrastrukture te provedbi programa javnih potreba u društvenim djelatnostima.

Unatoč činjenici da su prihodi poslovanja kojim se mogu financirati javne potrebe ograničeni i niži u odnosu na 2018.godinu, prijedlogom Proračuna i projekcije prioritet je bilo zadržati financiranje svih oblika i mjera pomoći građanima (pomoći umirovljenicima, poticanje nataliteta, nabavka udžbenika, stipendije, City bus...), a osigurana su sredstva za provedbu programa usmjerenih mladima (provedba Lokalnog programa za mlade, pomoć za rješavanje stambeno pitanja mladih, noćna linija 32). Isto tako nastaviti će se podupirati događanja i manifestacije koja će dovesti do povećanja broja gostiju i posjetitelja, ali i doprinijeti daljnjem razvoju destinacije i pri čemu prioritete u financiranju zadržavaju manifestacije od posebnog interesa za Grad.

Također se nastavlja s potporama gospodarstvu kroz **Program poticanja zapošljavanja i razvoja poduzetništva**. Osim toga, planiran je početak rada Start up inkubatora za kreativni turizam koji će biti smješten u vili Antonio i koji bi trebao postati važan segment razvoja poduzetništva u Gradu ali istovremeno i centar okupljanja i razmjena ideja za mlade. S tim u vezi treba naglasiti da su planirana sredstva za provedbu aktivnosti proizašlih iz Lokalnog programa za mlade kroz uspostavu Centra za mlade također u Villi Antonio.

Međutim, s obzirom na ukupno raspoložive izvore prihoda bilo je nužno smanjivati dio rashoda u odnosu na 2018.godinu. Tako su prijedlogom Proračuna previđena niža izdvajanja za programe, projekte i aktivnosti udruga i drugih osoba koje apliciraju na sredstva Proračuna (kultura, sport, obrazovanje, manifestacije, pokroviteljstva i sponzorstva), izdvajanja za financiranje političkih stranaka, za usluge promidžbe i informiranja i ostale rashode koji ne dovode u pitanje funkcioniranje Grada.

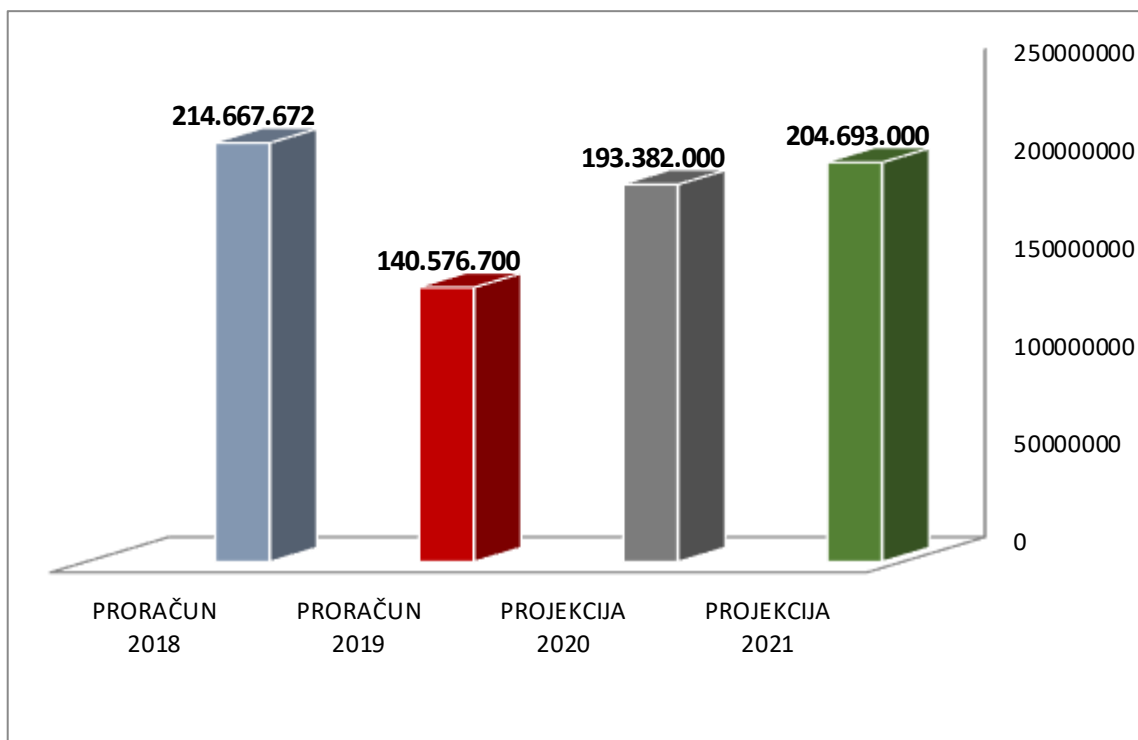
Prijedlogom Proračuna i projekcije u bitnome je planiran **nastavak kapitalnih investicija bitnih za daljnji razvoj Grada**. Pri tome treba naglasiti da 2019.godina donosi u bitnome pripreme za, po svojoj visini, značajne investicije koje bi trebale započeti sa realizacijom u 2020. i/ili 2021.godini kako je planirano projekcijom. To se prvenstveno odnosi na projekte revitalizacije kulturne baštine koji se financiraju putem Urbane aglomeracije Rijeka (Amerikanski vrtovi, rasadnika u parku Angiolina te sanacija i uređenje Ville Angiolina), rekonstrukcija nogometnog igrališta, te gradnja vatrogasnog doma.. Proračunom i projekcijom planiran je nastavak ulaganja u komunalnu infrastrukturu (izgradnja novih te sanacija i uređenje postojećih prometnica, uređenje obalne šetnice i javnih plaža, obnova javne rasvjete, dodatna ulaganja u vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda...), U 2019.godini pored ulaganja u izgradnju, rekonstrukciju ili obnovu objekata i uređaja komunalne infrastrukture, predviđena su i ulaganja u društvenu infrastrukturu posebice u zaleđu (Dom Veprinac, vrtić u Veprincu, sportsko-rekreacijski centar u Dobreću) koju su kandidirani ili se planiraju kandidirati na EU Fondove.

Prijedlogom Proračuna i Projekcije sredstva za plaće i naknade zaposlenika Gradske uprave i Proračunskih korisnika planirana su na osnovi važećih kolektivnih ugovora odnosno bez povećanja osnovice osim u dijelu povećanje p osnovi minolog rada prema odredbama Zakona o radu. U bitnome se ne planira povećanje broja zaposlenih u odnosu na 2018.godinu. Najveći rast rashoda za plaće odnosi se na DV Opatija uzimajući u obzir povećan broj djelatnika uslijed otvaranja novog objekta i primjene državnih pedagoških standarda.

Također je bitno istaknuti da su kao i prošle godine, u Proračunu Grada **u cijelosti uključeni financijski planovi Proračunskih korisnika Grada Opatije** (Dječji vrtić, OŠ R.K.Jeretov, Gradska knjižnica, JVP Opatija te Ustanova Festival Opatija, Mjesni odbori) odnosno u Proračunu su prikazani vlastiti prihodi proračunskih korisnika te rashodi proračunskih korisnika koji se financiraju iz tih prihoda. Međutim valja naglasiti da **se prijedlog Proračuna za 2019. razlikuje u odnosu na prijedloge financijskih planova proračunskih korisnika, na način da su predloženi proračun nešto niži kod svih proračunskih korisnika osim kod DV Opatija**.

Konačno, Proračunom i projekcijom **nisu planirana povećanja javnih davanja u nadležnosti Grada niti ponovno uvođenje poreza na potrošnju** (gradski porezi, komunalna naknada, komunalni doprinos, spomenička renta), a ostali prihodi planirani su na osnovi važećih zakonskih propisa koji reguliraju visinu i raspodjelu zajedničkih prihoda proračuna (porez na dohodak i koncesije). S druge strane nije planirano niti smanjenje zakupnine za zakupce gradskih prostora koji na vrijeme podmiruju svoje obveze, a koje se primjenjivalo proteklih godina, iz razloga što se radilo o mjeri koja je bila vezana uz gospodarsku krizu, i koja je po svim pokazateljima iza nas.

Prijedlog Proračuna za 2019. te projekcije za 2020. i 2021. iznosi kako slijedi:



Uzimajući u obzir ukupno planiranu visinu **Proračuna za 2019.godinu** isti je u odnosu na ovogodišnji Proračun nominalno niži za 34,5% prvenstveno iz razloga što se značajan udio u Proračunu za 2018.godinu odnosi na kredit za refinanciranje kredita za izgradnju KTC-a. Kada bi se uspoređivao prijedlog Proračuna za 2019.godinu sa važećim Proračunom za 2018.godinu na razini rashoda proračuna bez izdataka, Proračun za 2019.godinu bio bi u odnosu na 2018.niži za 20%.

Projekcija za 2020. i 2021. godinu također se planira u okvirima raspoloživih prihoda sa financiranjem onih programa, aktivnosti i projekata koji su skladu sa Strategijom razvoja Grada. Budući se Proračun donosi za trogodišnje razdoblje, neki od Projekcijom planiranih kapitalnih projekata koji su dio ciljeva i prioriteta Grada, nije planiran u ukupnoj vrijednosti unutar iste proračunske godine već u skladu sa očekivanim početkom i trajanjem radova kroz dvije ili više proračunskih godina.

Treba istaknuti da se Proračunom i projekcijom ulaganja u dugotrajnu imovinu u bitnom planiraju financirati iz **kredita** (rekonstrukcija nogometnog igrališta, izgradnja vatrogasnog doma), iz **sredstava Eu** fondova (Amerikanski vrtovi, rasadnik Angiolina, villa Angiolina, dječji vrtić Veprinac, sportsko rekreacijski centar Dobreć) te iz **prihoda od prodaje imovine**.

U odnosu na prihode od prodaje imovine bitno je naglasiti da se planira prodaja imovine koja nije vezana uz funkcioniranje Grada i zadovoljavanje drugih javnih potreba. Tako se primjerice, dovršetkom nove izmjere planira prodaja dijelova zemljišta u vlasništvu Grada koja se nalaze uz zgrade drugih vlasnika i koje u pravilu bez naknade koriste vlasnici tih nekretnina, zatim se planira prodaja građevinskih zemljišta koja prostornim planom nisu namijenjena za javnu namjenu, nekretnina koje više nisu potrebna za javnu namjenu budući se planira gradnja novih nekretnina za istu namjenu (dio prostora koje sada koristi JVP te prostorije-svlačionice koje koristi nogometni klub, zgrada u kojoj djeluje Dom zdravlja na Novoj cesti).

Što se kreditnog zaduženja tiče valja naglasiti da bi se svi planirani krediti počeli otplaćivati od 2022.godine nakon završetka planiranih investicija, ali isto tako treba reći da se radi o projekciji na postojećim spoznajama tako da je moguće da za iste namjene u konačnici bude prihvaćen drugi izvor financiranja. S tim u vezi ističemo da je za gradnju vatrogasnog doma planirano da nositelj investicije bude JVP Opatija (sukladno izrađenoj studiji) koja bi se kreditno zadužila, a kredit vraćali svi osnivači u svojim omjerima. S tim u vezi treba naglasiti da 2021.ističe obveza po kreditu za vodoopskrbu i odvodnju u kojemu je Grad jamac i podmiruje rate na godišnjoj razini od 3.000.000 kuna. Osim toga očekuje se da će tvrtka Opatija 21 d.o.o. moći u idućim godinama samostalno u cijelosti iz poslovanja otplaćivati obveze po kreditima za izgradnju sportske dvorane što će dodatno smanjiti proračunske obveze po osnovi otplate kredita za 2.500.000 kn. Sve navedeno će omogućiti da uzimanje novih kredita i otplate obveza po istima ne povećaju sadašnju visinu sredstava za te namjene. Osim toga trenutne prilike na tržištu kapitala odnosno niska cijena novca također ukazuju da je u ovome trenutku kreditno zaduženje prihvatljiv izvor financiranja kapitalnih projekata.

I PRIHODI I PRIMICI

Prihodi i primici Proračuna za 2018. prema ekonomskoj klasifikaciji obuhvaćaju **prihode poslovanja, prihode od prodaje nefinancijske imovine te primitke od financijske imovine i zaduživanja**, a isti su planirani kako slijedi:

UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	PRORAČUN	PRORAČUN	PROJEKCIJA	PROJEKCIJA
	2018	2019	2020	2021
	214.667.672	140.576.700	193.382.500	204.693.000
1. PRIHODI POSLOVANJA	147.847.181	125.306.700	146.897.000	141.861.000
2. PRIHODI OD PRODAJE DUG. IMOVINE	28.320.491	15.270.000	25.485.500	23.832.000
3. PRIMICI OD FIN. IMOVINE I ZADUŽIVANJA	38.500.000	0	21.000.000	39.000.000

Iz navedenog je razvidno da u 2019. pretežiti dio prihoda i primitaka proračuna čine prihodi poslovanja (89%) za razliku od 2018. godine kada je udio istih u prihodima i primicima iznosio 69%. Razlog leži u činjenici da je u 2018. planiran i realiziran kredit za refinanciranje kredita za izgradnju centra Gervais te su stoga u 2018. godini značajan udio u proračunu imali primici od zaduživanja (18%). Osim toga veći udio u Proračunu imali su i prihodi od prodaje imovine planirani za rashode kapitalnih ulaganja u imovinu uključujući i otplate kredita. U 2019. godini planiran je dakle niži iznos za rashode ulaganja u dugotrajnu imovinu te nisu planirani primici od zaduživanja.

U **projekciji za 2020. i 2021.** se taj omjer ponovno mijenja na način da pada učešće prihoda poslovanja (2020 = 76%, 2021.=69%) budući da istodobno raste učešće primitaka od zaduživanja (2020. = 11%, 2021. = 19%) i prihoda od prodaje imovine (2020. = 13%, 2021.=12%) što je vezano uz kapitalne investicije koje se planiraju realizirati u tome razdoblju. **Naime u želji da se zadrži razina financiranja javnih potreba, raspoloživi prihodi poslovanja ne omogućuju da se iz istih izvora financiraju i kapitalna ulaganja odnosno rashodi za nabavku dugotrajne imovine.** Rashodi za nabavku dugotrajne imovine financiraju se iz prihoda poslovanja samo u dijelu gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture (komunalni doprinos).

1. Prihodi poslovanja obuhvaćaju slijedeće vrste prihoda:

1a) Prihodi od poreza obuhvaćaju poreze koji su isključivi prihod Grada Opatije propisani Odlukom o porezima i to: porez na korištenje javnih površina, porez na kuću za odmor (15 kn po m² godišnje) i prirez porezu na dohodak (7,5%) te poreza na nekretnine koji je sukladno posebnom Zakonu isključivi prihod Grada od 01.01.2018. godine. Prihodi od obuhvaćaju i **zajedničke poreze** proračuna Grada i Županije (porez na dohodak - grad 60%). Grad više ne ostvaruje prihode od dijela poreza koji su Zakonom odnosno Odlukom Gradsko vijeća ukinuti izmjenama zakona (porez na tvrtku =1.000 kn za male poduzetnike, 2.000 kn za velike) odnosno gradske Odluke (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića od 3%).

1b) Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima, u koje se ubrajaju prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa, upravne pristojbe i boravišna pristojba, te ostali prihodi po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos, sufinanciranje gradnje od strane privatnih investitora, sufinanciranja cijene vrtića, marende i produženog boravka u OŠ od strane roditelja).

1c) Prihodi od imovine čine prihodi od financijske imovine (kamate na oročena sredstva i zatezne kamate) i **prihodi od nefinancijske imovine** (koncesije, koncesijska odobrenja, zakup poslovnog prostora, najam stambenog prostora, pravo građenja, spomenička renta, naknada za prekomjerno opterećenje nerazvrstanih cesta, legalizacija objekata).

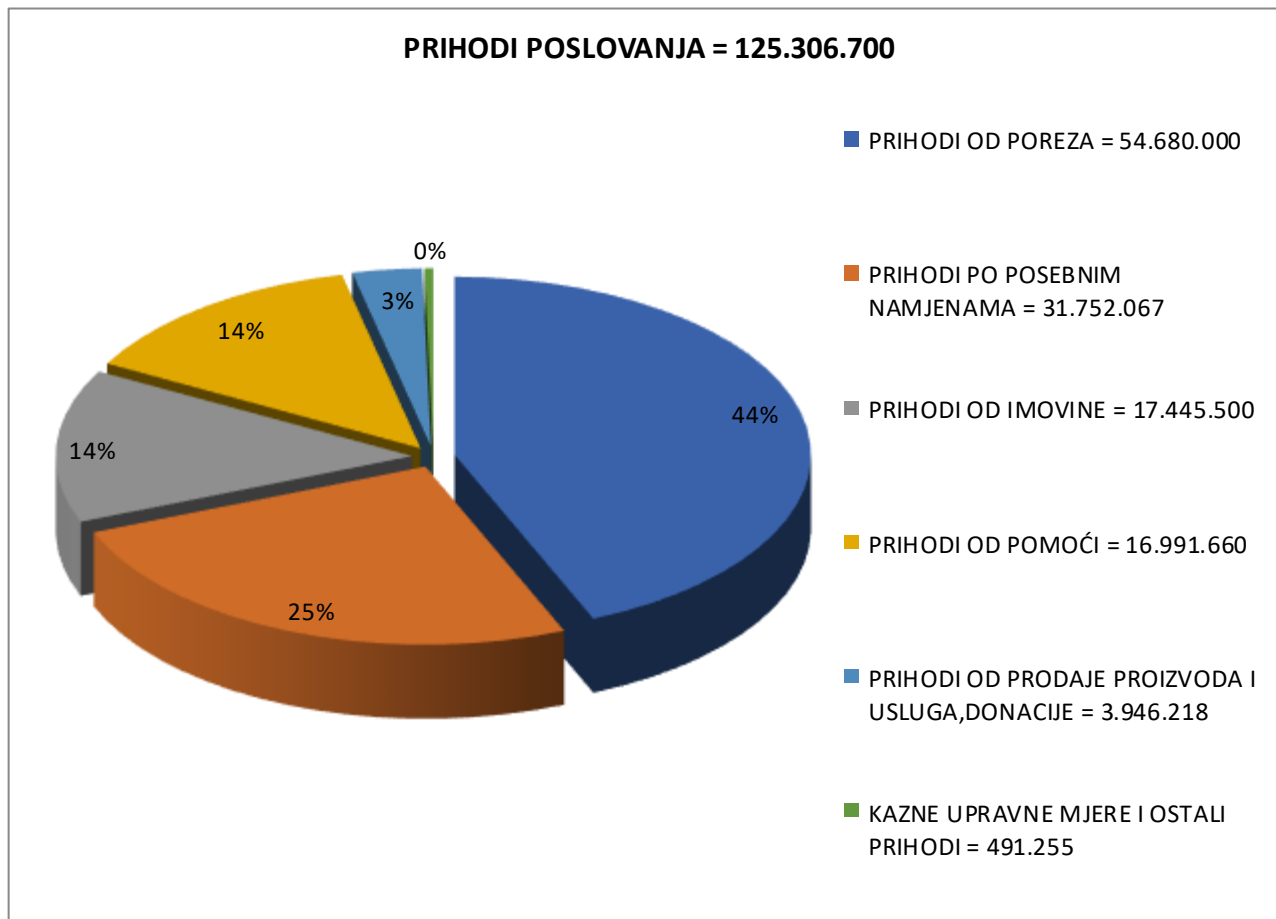
1d) Prihodi od pomoći uključuju **prihode od pomoći međunarodnih institucija i tijela EU, pomoći iz drugih proračuna** (sufinanciranje rada JVP, Dječjeg vrtića, Knjižnice od strane drugih općina, pomoći iz županijskog proračuna za kapitalna ulaganja, pomoći PGŽ, Fond za zaštitu okoliša, Ministarstva i dr), **pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije** (ovise o visini ostvarenog dijela prihoda od poreza na dohodak za decentralizirane funkcije te Uredbe Vlade RH o rasporedu sredstava za decentralizirane funkcije odnosno iznos određen za financiranje minimalnih standarda osnovnoškolskog obrazovanja i vatrogastva) te **pomoći proračunskim korisnicima iz nenadležnog proračuna** (obuhvaćaju sredstva općina, gradova i ministarstava namijenjenih programima i projektima gradskih proračunskih korisnika).

1e) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga i donacija sastoje se iz **prihoda od pruženih usluga** (prihodi koje ostvaruje Grad na ime zaračunavanja režijskih troškova korisnicima kao i prihodi od usluga koje ostvaruju proračunski korisnici), **prihodi od tekućih donacija** obuhvaćaju donacije pravnih ili fizičkih osoba za provedbu određenih programa/projekata Grada ili Proračunskih korisnika te **prihodi od kapitalnih donacija** koji obuhvaćaju

donacije za realizaciju kapitalnih projekata dobivene iz drugih institucija, pravnih ili fizičkih osoba izvan opće države (izvan proračuni).

1f) Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda obuhvaćaju uglavnom prihode koje se ostvare naplatom kazni te upravnih mjera radi povrede odredbi zakona ili gradskih odluka koje provodi komunalno i prometno redarstvo Grada.

Prihodi poslovanja za 2019.godinu planirani su kako slijedi:



Iz navedenog je razvidno da unutar prihoda poslovanja najveći udio čine prihodi od poreza unutar kojih čak 65% čine prihodi od poreza i prireza na dohodak, dok najmanji udio čine prihodi od kazni i upravnih mjera.

Ukupno se unutar prihoda poslovanja predviđa smanjenje u odnosu na 2018.godinu (-15,2%). Tako se smanjenje planira kod poreznih prihoda (-8,8%) prvenstveno kod poreza na promet nekretnina. Projekcijom se planira postepen porast poreznih prihoda (2020. = +0,91%, 2021. = 1,09%). Valja istaknuti da su nažalost moguća odstupanja u odnosu na plan za 2019.godinu budući se u saborskoj proceduri nalaze prijedlozi izmjena propisa koji se odnose na porez na dohodak i porez na promet nekretnina, a koji bi mogli negativno utjecati na njihovu ukupnu visinu. Nažalost, Grad Opatija kao ni ostale JLS nema podatke u financijskim učincima zakona u proceduri na lokalne proračune niti najavu mogućih kompenzacijskih mjera.

U okviru Upravnih i administrativnih te komunalnih prihoda planira se također smanjenje u odnosu na 2018.godinu (- 3,34%). Najveći razlog leži u nižim prihodima od komunalnog doprinosa (-19,41%) dok se ostali prihodi unutar ove skupine povećavaju. Tako je planirano povećanje (+16,69%) boravišne pristojbe (uslijed izmjena zakonskih propisa očekuje se povećanje iznosa boravišnih pristojbi) na osnovi plana koji su nam dostavile TZ. Povećanje se predlaže i kod komunalne naknade (+1,16%) kao rezultat kontinuiranog rada na sređivanju evidencija, zaduživanju novih obveznika i provedbi mjera naplate. Također se povećavaju ostali prihodi te prihodi proračunskih korisnika na ime participacija roditelja/članova u cijeni usluge (+8,17%) Ističemo da se vezano uz raspored prihoda od boravišne pristojbe uz Proračun donosi Program utroška boravišne pristojbe te da je ovim prijedlogom Proračuna ista raspoređena u najvećoj mjeri za programe TZ Grada Opatije i TZ Ičići (1.705.000 kn), a manjim dijelom (200.000 kn) za realizaciju dijela programa Adventa koji organizira Grad kao i za zajedničko oglašavanje za zračnu luku Rijeka u suradnji sa TZ Kvarnera (45.000 kn). Projekcijom je planiran značajan porast prihoda od komunalnog doprinosa koji se bazira na očekivanom početku investicije na Kuku te laganog povećanja prihoda od komunalne naknade radi očekivanog stavljanja u funkciju novih građevina.

Najveće smanjenje u apsolutnom iznosu i postotku planira se kod Prihoda od pomoći (-48,71%) i to prvenstveno u dijelu planiranih kapitalnih pomoći EU budući su važećim planom za 2018. planirani prihodi vezani uz kapitalne investicije u objekte kulturne baštine (Amerikanski vrtovi, rasadnik Angiolina i Vila Angiolina) koji se neće realizirati prije 2020.godine. Stoga se projekcijom planira povećanje ovih prihoda kada se očekuje početak tih investicija i povlačenje sredstava.

Prihodi od imovine za 2019. prema ovome su prijedlogu viši su za 6,5% u odnosu na 2018.godinu pri čemu se povećanje (22,47%) planira kod prihoda od koncesija (u skladu sa očekivanim ostvarenjem u 2018.godini) te kod prihoda od zakupa (+7,51%) s obzirom da se ne planira više umanjeno zakupnine za redovne plateže. Također se povećavaju financijski prihodi (+57,22%) ali samo u odnosu na važeći plan, budući su planirani uzimajući u obzir očekivano ostvarenje u 2018.godini koje će biti više u odnosu na važeći plan. Ostali prihodi unutar ove skupine planirani su na razini 2018.godine. Projekcijom za 2020. i 2021. nisu planirana odstupanja u odnosu na 2019. godinu.

Kod Prihoda od prodaje proizvoda i usluga planira se smanjenje u odnosu na 2018.godinu (-21,78%) i to prvenstveno u dijelu kapitalnih donacija dok se ostali prihodi planiraju na razini 2018.godine. Projekcijom se planira postepen porast ovih prihoda isključivo u dijelu vlastitih prihoda proračunskih korisnika prema njihovim financijskim planovima.

Konačno, kod prihoda od Kazni i upravnih mjera za 2019.godinu isti se planiraju na razini 2018. (+0,31%) dok se projekcijama planira blagi porast.

2. Prihode od prodaje nefinancijske imovine sačinjavaju:

Prihodi od prodaje zemljišta, stambenih ili poslovnih objekata, prijevoznih sredstava i drugih oblika nefinancijske imovine. **Prihodi od prodaje imovine** planirani su za 2019.godinu znatno niže u odnosu na 2018.godinu (-48,71%). Planirani iznos temelji se na okvirnim ili izrađenim procjenama vrijednosti nekretnina za koje se planira prodaja ili iskaže interes, a radi se o nekretninama koje ne služe redovnom funkcioniranju Grada. Projekcijom se u 2020.godini planira povećanje prihoda od prodaje imovine 66,9% u odnosu na 2019., a za 2021. smanjenje za 6,49% u odnosu na 2020.godinu. Naglašavamo da je prodaja navedenih objekata bila planirana i važećom projekcijom kao i planom upravljanja imovinom Grada, pa se tako od vrijednijih nekretnina planira prodaja dijela prostora koje koristi JVP Opatija i NK Opatija i Dom zdravlja za koje se namjene planiraju izgraditi novi objekti.

3. Primici od financijske imovine i zaduživanja

Kako smo naveli u uvodu, Projekcijom za 2019. nisu planirani primici od financijske imovine i zaduženja već se isti planiraju u 2020. i 2021. godini kao izvor sredstva za izgradnju novih kapitalnih objekata (Vatrogasni dom i rekonstrukcija nogometnog igrališta).

4. Prihodi proračunskih korisnika

Potrebno je naglasiti da se dio rashoda za provedbu programa, aktivnosti i projekata kod proračunskih korisnika financira iz njihovih vlastitih prihoda koji obuhvaćaju prihode od pruženih usluga, sufinanciranje cijene (vrtić, marena, članarina) i donacije.

Prema financijskim planovima proračunskih korisnika u 2019.godini proračunski korisnici planirali su slijedeće:

VRSTA PRIHODA	PRORAČUNSKI KORISNIK					
	DV Opatija	Osnovna škola	Knjižnica	JVP	Festival Opatija	ukupno
sufinanc. cijene (cijena vrtića, marena, produženi boravak...)	1.869.000	1.740.067	149.000	0	0	3.758.067
PRIHODI OD POMOĆI (prihodi iz drugih nenadležnih proračuna)	3.124.600	97.810	1.247.860	3.512.500	0	7.982.770
donacije				130.000	0	130.000
pomoći EU	1.366.000				0	1.366.000
vlastiti prihodi (pružanje usluga)	325.000	122.188		7000	1.990.000	2.444.188
ukupno	6.684.600	1.960.065	1.396.860	3.649.500	1.990.000	15.681.025
ukupno fin.plan	17.655.000	4.794.580	3.032.000	8.305.600	10.252.900	44.040.080
udio vlastitih i namjenskih prihoda u ukupnom financijskom planu	38%	41%	46%	44%	19%	36%
udio vlastitih prihoda u ukupnom planu	12%	39%	5%	2%	19%	14%

II RASHODI I IZDACI

Rashodi i izdaci Proračuna prema ekonomskoj klasifikaciji obuhvaćaju rashode poslovanja, rashode za nabavu nefinancijske imovine te izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova:

Rashodi i izdaci Proračuna za 2019. te projekcije za 2020. i 2021. prema ekonomskoj klasifikaciji planirani su kako slijedi:

UKUPNO RASHODI I IZDACI	PRORAČUN	PRORAČUN	PRORAČUN	PRORAČUN
	2018	2019	2020	2021
	214.667.672	140.576.700	193.382.500	204.693.000
1. RASHODI POSLOVANJA	148.551.107	122.902.413	141.847.663	139.474.800
2. RASHODI ZA NABAVU NEFIN. IMOVINE	24.776.565	14.954.287	48.819.837	62.503.200
3. IZDACI ZA FIN.IMOV. I OTPLATE ZAJMOVA	41.340.000	2.720.000	2.715.000	2.715.000

Kao i kod prihoda i primitaka, rashodi i izdaci **Proračuna za 2019.godinu** ukupno su niži u odnosu na planirane rashode i izdatke u 2018.godini. Uzimajući u obzir visinu planiranih sredstava po pojedinim vrstama rashoda u odnosu na ukupan Proračun za 2019.godinu, Rashodi poslovanja sudjeluju sa 87%, rashodi za nabavu dugotrajne imovine sa 11%, a ostatak od 2% otpada na izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova. Razlozi odstupanja u odnosu na 2018.godinu, kada je udio izdataka bio 19%, leže u činjenici da je 2018.godinu realiziran povrat preostalog dijela kredita za izgradnju centra „Gervais“ koji je kao izdatak bio planiran Proračunom za 2018.godinu (37.mil.kn). Također su u odnosu na 2018. godine za 39,6% niži rashodi za nabavu dugotrajne imovine. U **Projekciji Proračuna** udio rashoda poslovanja u ukupnom Proračunu pada (2020.= 73%; 2021 = 68%), a udio rashoda za nabavku dugotrajne imovine raste (2020. = 25%; 2021. = 31%) kao što rastu i ukupni rashodi i izdaci. Navedeno je posljedica planiranih investicija značajnijih vrijednosti (vatrogasni dom, rekonstrukcija nogometnog igrališta).

1. Rashodi poslovanja obuhvaćaju

1a) Rashodi za zaposlene čine Rashodi za plaće (sredstva za plaće djelatnika gradske uprave i svih gradskih ustanova-proračunskih korisnika), Doprinosi iz/na plaće, te ostali rashodi za zaposlene (rashodi za materijalna prava temeljem važećeg kolektivnog ugovora)

1b) Materijalni rashodi obuhvaćaju rashode za usluge (planirana sredstva za održavanje komunalne infrastrukture, najam sportske dvorane, rashodi za tekuće i investiciono održavanje, zdravstvene i veterinarske usluge, usluge telefona, pošte i prijevoza, usluge promidžbe i informiranja, intelektualne i osobne usluge, računalne i ostale usluge), naknade troškova zaposlenima (izdaci za službena putovanja, naknade za prijevoz za dolazak na posao i s posla, stručno usavršavanje zaposlenima i ostale naknade za potrebe stručnih službi Grada i proračunskih korisnika), Rashodi za materijal i energiju (troškovi za energiju, uredski materijal, sitni inventar i auto gume, službena i radna odjeća). Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (npr. izdaci sl.putovanja za osobe izvan radnog odnosa) te Ostali nespomenuti rashodi poslovanja (troškovi suradnje sa drugim JLS u zemlji i inozemstvu, javna priznanja, troškovi Ureda Grada, troškovi Komisije za pitanje boraca...)

1c) U okviru Financijskih rashoda planirane su obveze na ime kamata (kreditno zaduženje za kulturno turistički centar) te rashodi za bankarske usluge i usluge platnog prometa Grada i proračunskih korisnika

1d) Rashodi za Subvencije obuhvaćaju Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru (subvencije za obavljanje javnog prijevoza putnika planirane na osnovi zaključenih ugovora sa Autotrolejom d.o.o. Rijeka i to za županijske i gradske linije) te Subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora (sredstva za poticanje razvoja poduzetništva i zapošljavanja)

1e) Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna čine tekuće pomoći unutar općeg proračuna i proračunskim korisnicima drugih proračuna (troškovi smještaja djece u vrtićima drugih JLS, sufinanciranje stipendija za Grad Vukovar, sufinanciranje produženog boravka u školi Lovran, sufinanciranje rada Hrvatskog muzeja turizma) te kapitalnih pomoći (kapitalna ulaganja Hrvatskog muzeja turizma)

1f) Naknade građanima i kućanstvima obuhvaćaju rashode na ime pomoći i naknada iz Socijalnog programa i zdravstvene zaštite.

1g) Ostale rashode sačinjavaju: Kapitalne pomoći (obveze po danim jamstvima KD Komunalac za sufinanciranje ulaganja u gradnju vodnih građevina, sredstva za TD Opatija 21 d.o.o namijenjena za otplatu kredita za gradnju sportske dvorane, sredstva za otplatu kredita TD Komunalac za kupnju zemljišta u Jurdanima, ulaganja u Amerikanske vrtove i rasadnik Angiolina za Parkovi d.o.o.), Tekuće donacije (sredstva za rad udruga i drugih pravnih i fizički osoba u okviru Programa Ureda Grada, Programa osnovnoškolskog obrazovanja , srednje školskog

i ostalog obrazovanja, Kulture, Sporta, Tehničke kulture, Socijalnog programa i zdravstvene zaštite te Programa protupožarne zaštite). Kapitalne donacije obuhvaćaju donacije neprofitnim organizacijama te građanima i kućanstvima za kapitalna ulaganja, a Rashodi za penale, kazne i naknade šteta odnose se uglavnom na rezerviranja za obveze Grada po sudskim sporovima kao i za slučaj elementarnih nepogoda.

2. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

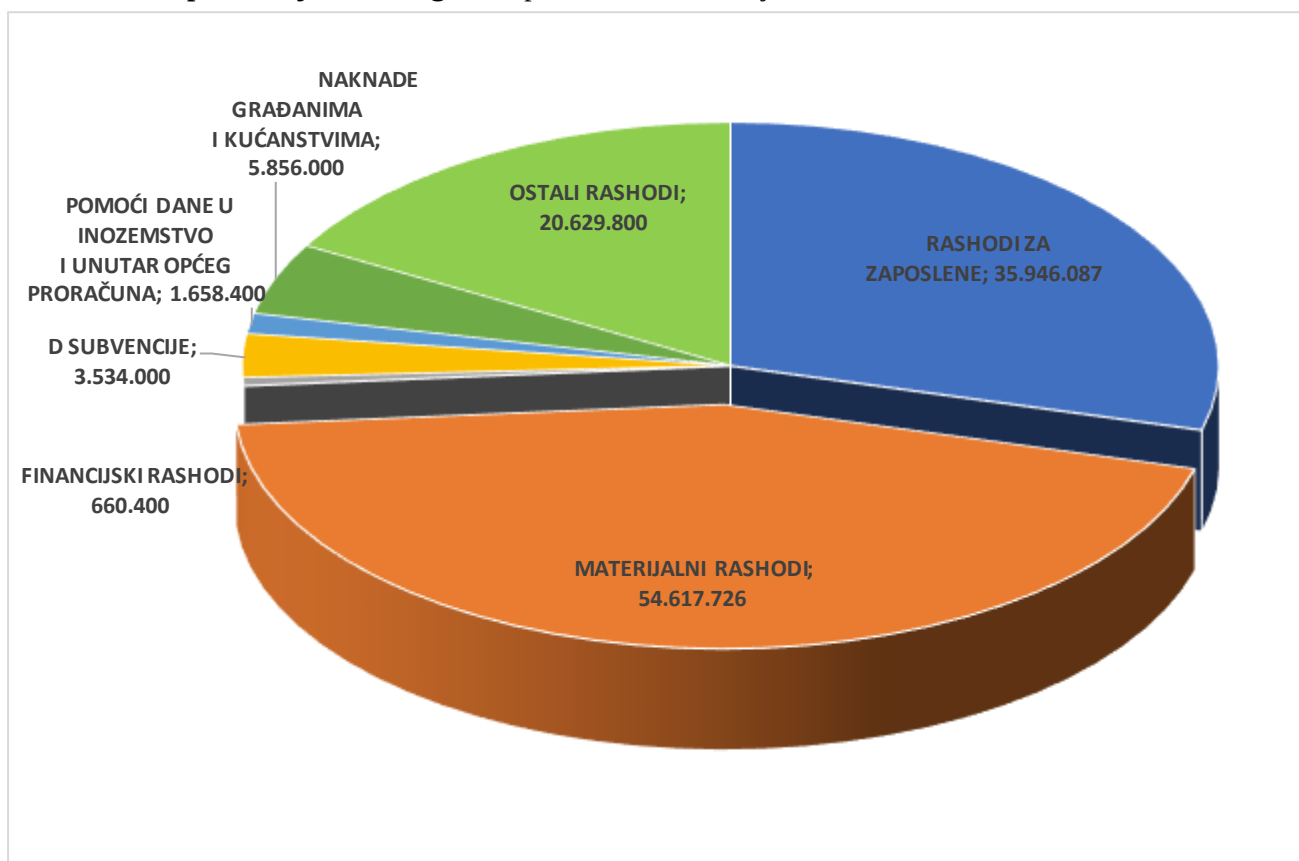
2a) Rashodi za nabavku neproizvedene dugotrajne imovine obuhvaćaju sredstva za otkup zemljišta nužnih za rješavanje imovinsko pravnih pitanja.

2b) Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine obuhvaćaju: rashode za nabavu građevinskih objekata (investicije predviđene Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture kao i Programa kapitalnih ulaganja u imovinu Grada, Rashode za nabavu postrojenja i opreme (odnose se na planiranu nabavu namještaja, informatičke i druge opreme za potrebe rada gradskih službi i proračunskih korisnika), Rashode za nabavu prijevoznih sredstava (nabava službenih vozila i/ili dostavnih vozila za potrebe gradskih službi i proračunskih korisnika uključivo i vatrogasna vozila), Rashodi za nabavu knjiga, umjetničkih dijela i ostalih izložbenih vrijednosti (nabava knjižne građe za potrebe knjižnice V.C.Emin i sl.), Rashodi za nematerijalnu proizvedenu imovinu, (nabavka računalnih programa, troškove za izradu prostornih planova te projektne dokumentacije) te rashodi za nabavku Višegodišnjih nasada i osnovnog stada (obuhvaćaju obnovu vrijednog drveća predviđenu Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture).

2c) Rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima odnose se na troškove kapitalnih ulaganja u postojeće zgrade ili prostore u vlasništvu Grada ili Proračunskih korisnika.

3. Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova obuhvaćaju sredstva za otplate glavnice po kreditima (kredit za izgradnju centra Gervais), zatim pozajmice te depozite u kreditnim i ostalim financijskim institucijama (oročenja sredstava kroz više proračunskih godina)

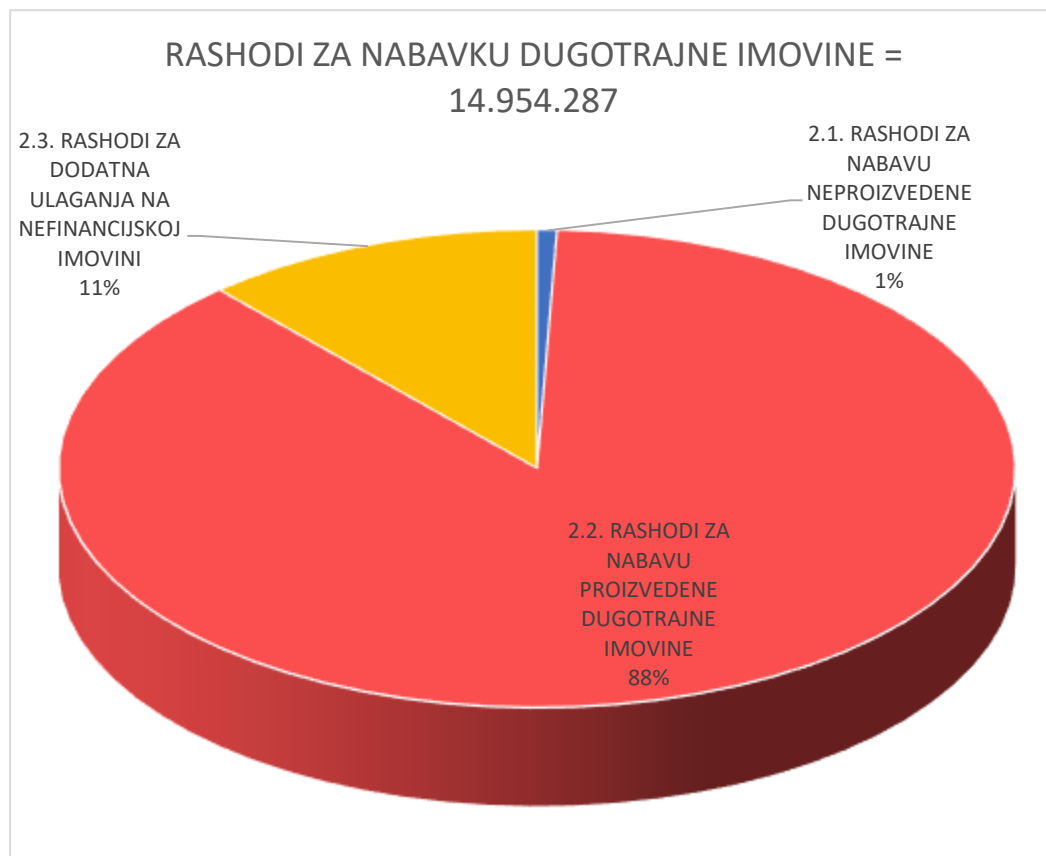
1. **Rashodi poslovanja za 2019.godinu** planirani su kako slijedi:



Iz navedenog je razvidno da unutar **rashoda poslovanja** najveće učešće čine materijalni rashodi (44%) dok najmanje udio imaju financijski rashodi. Rashodi za zaposlene obuhvaćaju rashode za plaće i ostale rashode za zaposlene u gradskoj upravi i ustanovama, a čine 29% rashoda poslovanja, a viši su u odnosu na 2018.godinu za 10,44%. Ovi rashodi su planirani na osnovi važećeg kolektivnog ugovora i koeficijenta te bez značajnih promjena kod broja djelatnika u odnosu na postojeći broj. Međutim, osim po zakonskoj osnovi, rashodi za zaposlene povećavaju se u odnosu na 2018.godinu prvenstveno radi plaća kod Dječjeg vrtića Opatija, gdje su uslijed povećanja broja djelatnika početkom ove pedagoške godine u 2019.broj djelatnika i potrebna sredstva za zaposlene

viša na razini čitave godine. I kod materijalnih rashoda planira se povećanje sredstava u odnosu na 2018. godinu (+3,5%) prvenstveno radi povećanih izdvajanja za održavanje komunalne infrastrukture. Smanjenje sredstava se planira kod financijskih rashoda (-35,44%) što se uglavnom odnosi na niže kamate po kreditima. Značajno smanjenje u odnosu na važeći plan za 2018.godinu planira se kod ostalih rashoda (-58,2%) i to prvenstveno kod kapitalnih pomoći budući je važećim planom planirana kapitalna pomoći tvrtki Parkovi d.o.o. za realizaciju projekata Amerikanski vrtovi i rasadnik Angiolina iako se isti zasigurno neće realizirati u 2018.godini. Inače u okviru ovih rashoda planirani su otplata kredita za Komunalac d.o.o. (Buzdonka, Jurdani zemljište), Opatiju 21 d.o.o. (za izgradnju sportske dvorane), koji čine najveći udio u kapitalnim pomoćima

2. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2019.godini planirani su kako slijedi:



2a) Rashodi za nabavku neproizvedene dugotrajne imovine obuhvaćaju sredstva za otkup zemljišta koji se u bitnom ne odnose na nekretnine koje je potrebno otkupiti radi izgradnje objekata komunalne infrastrukture, a za što se sredstva planiraju u sklopu investicije sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu..

2b) Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine čine najveći udio u ovim rashodima, a obuhvaćaju: rashode za nabavu građevinskih objekata (investicije predviđene Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture kao i Programa kapitalnih ulaganja u imovinu Grada, Rashode za nabavu postrojenja i opreme (odnose se na planiranu nabavu namještaja, informatičke i druge opreme za potrebe rada gradskih službi i proračunskih korisnika), Rashode za nabavu prijevoznih sredstava (nabava službenih vozila i/ili dostavnih vozila za potrebe gradskih službi i proračunskih korisnika uključivo i vatrogasna vozila), Rashode za nabavu knjiga, umjetničkih dijela i ostalih izložbenih vrijednosti (nabava knjižne građe za potrebe knjižnice V.C.Emin i sl.). Rashodi za nematerijalnu proizvedenu imovinu obuhvaćaju prvenstveno troškove za izradu prostornih planova te projektne dokumentacije planirane za projekte i aktivnosti unutar Upravnog odjela za prostorno uređenje. Konačno Rashodi za nabavku Višegodišnjih nasada i osnovnog stada obuhvaćaju obnovu vrijednog drveća predviđenu Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

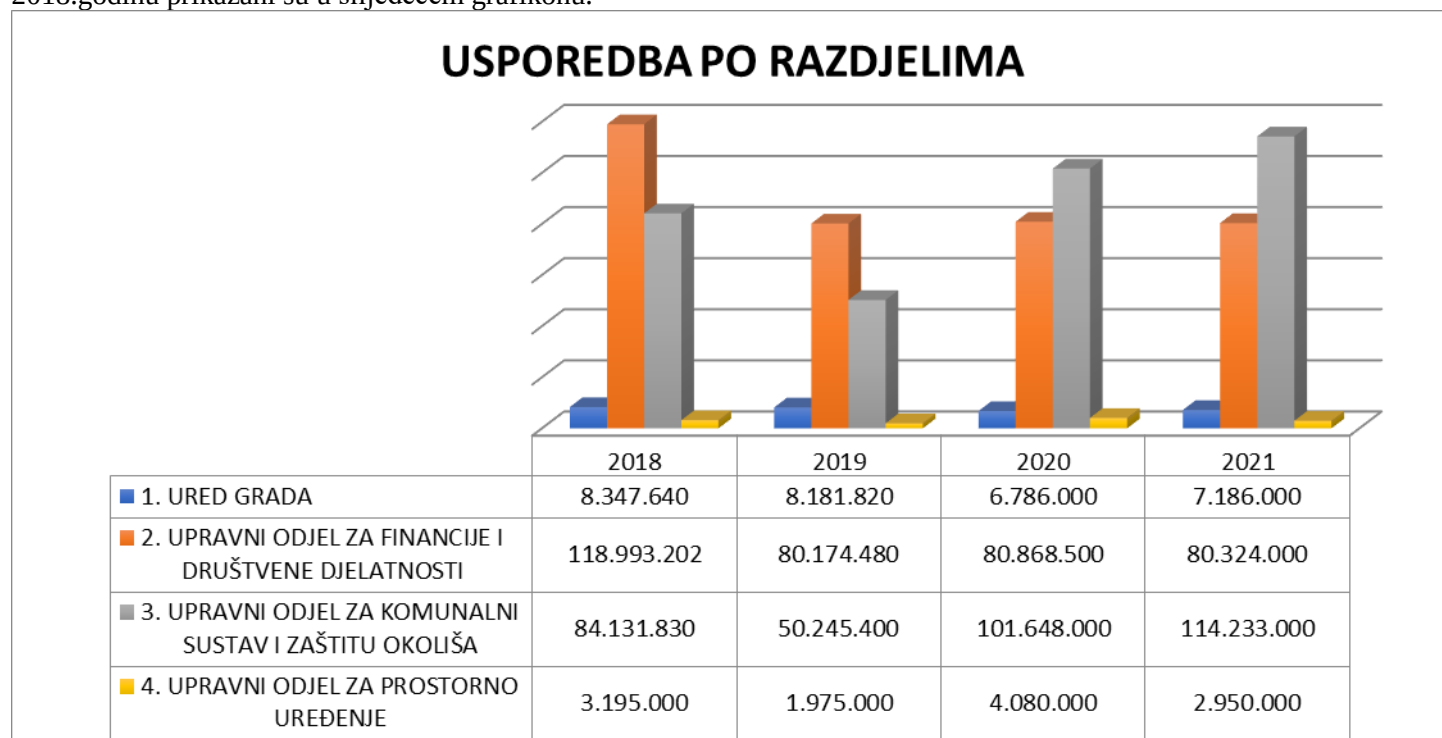
2c) Rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima odnose se na troškove kapitalnih ulaganja u postojeće zgrade ili prostore u vlasništvu Grada ili Proračunskih korisnika (uređenje prostorija doma u Voloskom, uređenje Doma u Veprincu...).

3. Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u 2019. godini obuhvaćaju sredstva za otplatu glavnice po kreditu za izgradnju centra „Gervais“ koja dospijeva na naplatu sukladno zaključenom ugovoru o kreditu. Projekcijom za 2020. i 2021. također su ovi rashodi planirani isključivo za otplate glavnice po kreditu za izgradnju centra „Gervais“. Što se tiče izdataka po kreditima planiranim u 2020. i 2021.godini, izdaci za otplate glavnice po istima dospjeti će na naplatu po dovršetku investicija za koje su planirani kao izvor financiranja odnosno protekom ovog proračunskog razdoblja

III RASHODI I IZDACI PO RAZDJELIMA I PROGRAMIMA

Rashodi i izdaci Proračuna i proračunskih korisnika iskazani po vrstama, raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata na razini Razdjela – Upravnih odjela sadržani su u Posebnom dijelu Proračuna.

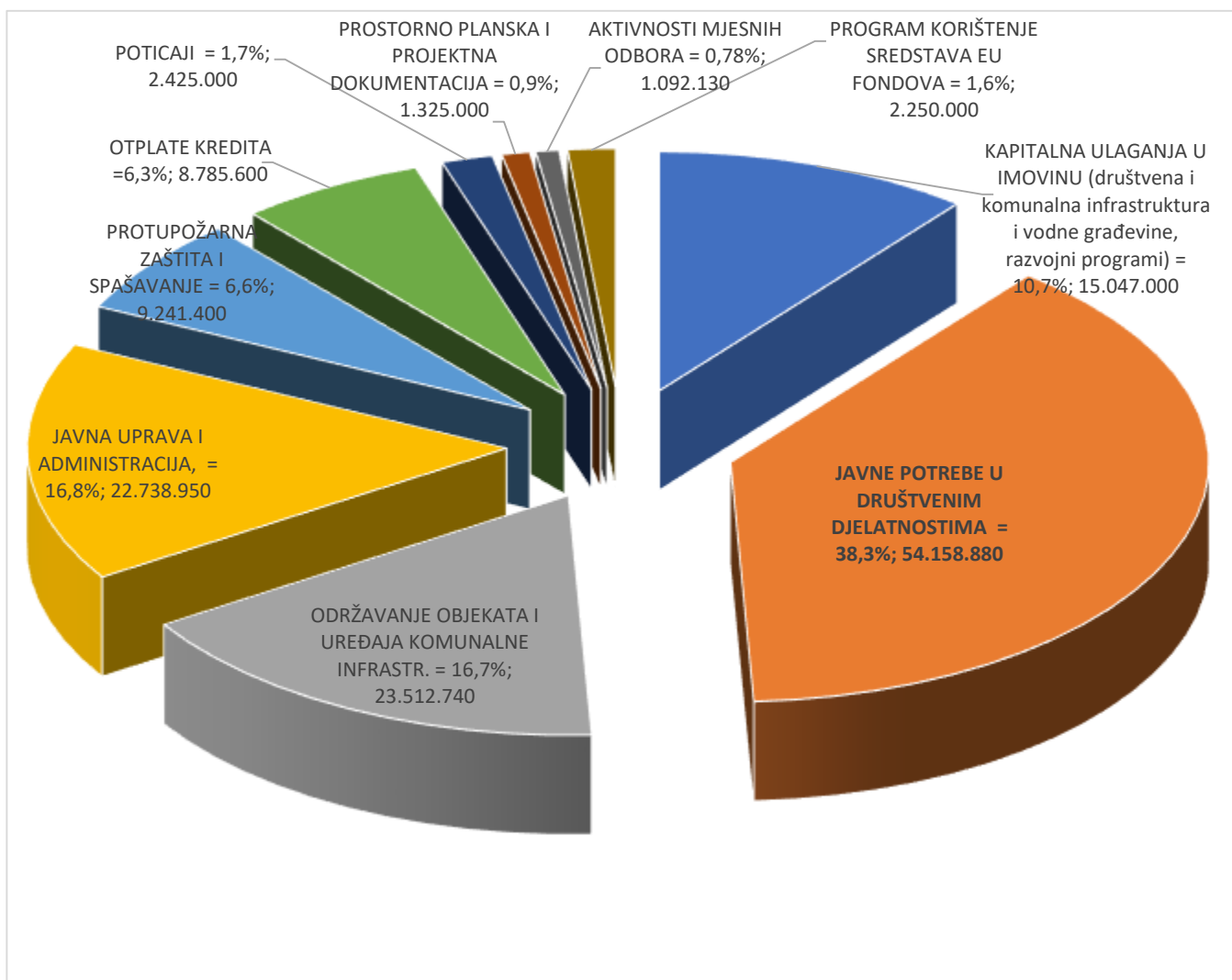
Usporedni podaci o planiranim sredstvima Proračuna na razini Razdjela za 2019., 2020. i 2021.godinu u odnosu na 2018.godinu prikazani su u slijedećem grafikonu.



Iz navedenih podataka vidljivo je da najveći dio Proračuna za 2019.godinu otpada na Upravni odjel za financije i društvene djelatnosti. Proračun za 2019. je kod Upravnog odjela za financije značajno niži u odnosu na 2018.godinu prvenstveno iz razloga da su u okviru ovog odjela u 2018.planirani izdaci za otplatu preostalog dijela glavnice kredita za izgradnju KTC-a. Činjenica da su kapitalna ulaganja u imovinu u 2019.godini niže nego u 2018.godini rezultirala je činjenicom da najveći dio sredstava proračuna bude raspoređen unutar Upravnog odjela za financije. Upravni odjel za financije obuhvaća sredstava za javne potrebe prvenstveno u predškolskom odgoju i obrazovanju te socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti uključujući i financijske planove većine proračunskih korisnika kao i materijalne troškove i rashode za zaposlene u gradskoj upravi. Kod upravnog odjela za komunalni sustav i zaštitu okoliša utjecaj na visinu sredstava ima vrijednost planiranih investicija koje se u 2019. niže u odnosu na tekuću godinu. Omjer visine sredstava se mijenja u projekciji za 2020. i 2021.godinu kada ponovno najveći udio u proračunu imaju troškovi u okviru Upravnog odjela za komunalni sustav budući je u tim godinama planira porast kapitalnih ulaganja odnosno vrijednosno značajne investicije u izgradnju vatrogasnog doma i rekonstrukciju nogometnog igrališta.

RASPODJELA SREDSTAVA PO PROGRAMIMA ZA 2019.GODINU

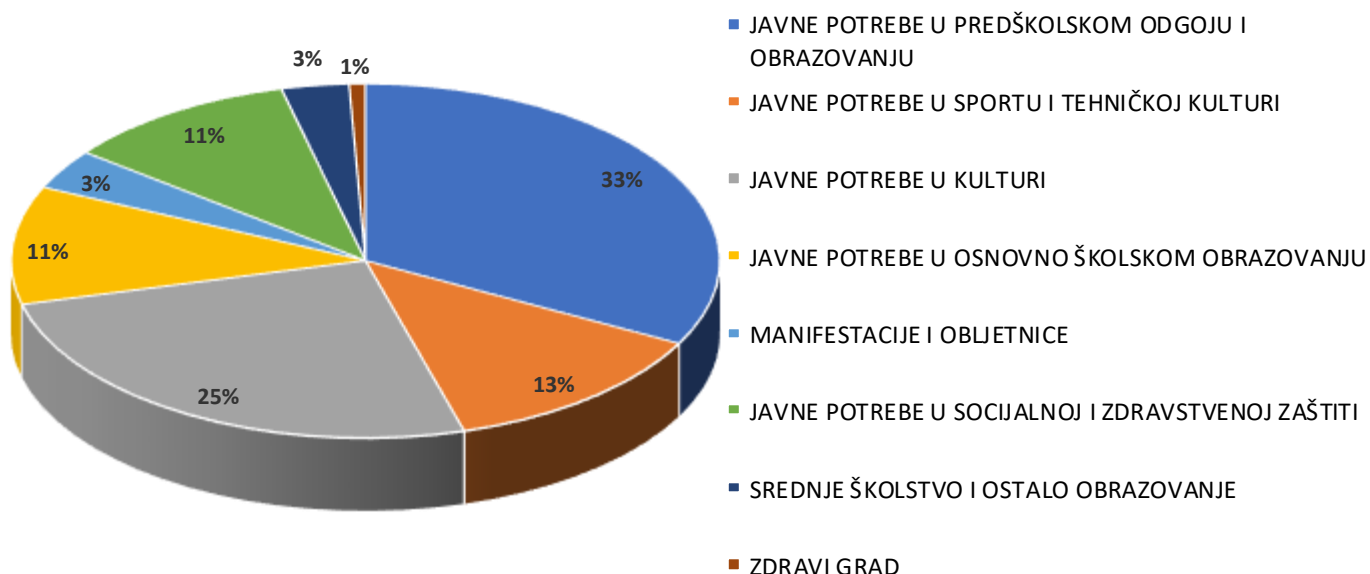
Podaci o planiranim sredstvima na razini pojedinih Programa za 2019. prikazani su u nastavku:



Iz navedenih podataka vidljivo je da gotovo 40% Proračuna za 2019.godinu otpada na javne potrebe u društvenim djelatnostima koje uključuju izdavanja za predškolski odgoj i obrazovanje, osnovnoškolsko, srednje školsko i ostalo obrazovanje, potpore mladima, kulturu, sport, socijalnu i zdravstvenu zaštitu te zdravi grad, a uključuju i sredstva za rad većine proračunskih korisnika (uključujući i rashode za zaposlene u tim ustanovama).

Unutar **javnih potreba u društvenim djelatnostima** planirana su sredstva raspoređena kako slijedi:

JAVNE POTREBE U DRUŠTVENIM DJELATNOSTIMA



Kao i kod proračuna za 2018.godinu, prema ovom prijedlogu u 2019.godini najveći dio sredstava planira se utrošiti na Javne potrebe u predškolskom odgoju i obrazovanju, zatim Javne potrebe u kulturi te Javne potrebe u sportu i tehničkoj kulturi, dok najmanji udio otpada na Program Zdravi grad. Bitno je naglasiti da su zadržani dostignuti standardi posebice u pravima i oblicima pomoći u okviru socijalne i zdravstvene zaštite, predškolskog odgoja i obrazovanja te osnovnoškolskog obrazovanja. S obzirom na raspoložive prihode proračuna bilo je nužno smanjiti visinu dosadašnjih izdvajanja za udruge i druge pravne osobe koje apliciraju na sredstva proračuna Grada u okviru javnih potreba u kulturi, sportu, manifestacijama, zdravi grad i dr.

ZAKLJUČAK

Prijedlog Proračuna za 2019.godinu i Projekcije za 2020.-2021. i nadalje je društveno solidaran te prati strateške ciljeve utvrđene Strategijom razvoja Grada Opatije. O tome govore značajna izdvajanja za javne potrebe. Proračun je i razvojan što se očituje u nastavku realizacije kapitalnih projekata posebice u dijelu revitalizacije nedovoljno valoriziranih prostora Grada kao i u osiguravanju uvjeta za poticanje povoljnijeg poduzetničkog okruženja. Proračun je također usmjeren na korištenje sredstava EU fondova kao i nacionalnih prvenstveno kroz projekte UA Rijeka ali i druge projekte koji će omogućiti realizaciju značajnih kapitalnih ulaganja u trenutno nedovoljno valorizirane dijelove baštine što će zasigurno doprinijeti daljnjem podizanju vrijednosti Opatije kao turističke destinacije.

Međutim, da li će Proračun za 2019. te projekcija za 2020. i 2021. biti ostvarivi ili će se tijekom proračunske godine biti nužno značajno intervenirati ovisiti će u mnogome o rezultatu poslovanja za 2018.godinu i realizaciji prihoda proračuna posebno prihoda od prodaje imovine. Također nismo upoznati sa učincima zakona u proceduri koji bi u mnogome mogli redefinirati prihodovnu stranu proračuna kao i o budućim učincima fiskalne i porezne politike središnje države. Stoga je nužan oprez kod izvršavanja proračuna kako bi dugoročno proračun bio stabilan i održiv.

Gradonačelnik
Ivo Dujmić ing. v.r.